

Ålesund-Sunnmøre Turistforening
www.aast.no

Det ligger i vår natur

2016

JANUAR

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
					1	2	3
1	4	5	6	7	8	9	10
2	11	12	13	14	15	16	17
3	18	19	20	21	22	23	24
4	25	26	27	28	29	30	31

7.–10. JANUAR
 Skredkurs Standalhytta
Patchell Fjellsport

10. JANUAR
 Mørkevatnet
Barnas Turlag Herøy

13. JANUAR
 Grunnleggende kurs i GPS
ÅST

17. JANUAR
 Brørene
Hjørungavåg turlag

22.–24. JANUAR
 Vintertur til Vakkerstøylen
Turgruppa ÅST

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

1. Nyttårsdag

 Enkel Middels Krevende

 Ekstra krevende Barnas turlag

Forside: Dollsteinhola, foto Martin Hauge-Nilsen

FEBRUAR

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5	1	2	3	4	5	6	 7
	☾						
6	8	9	 10	● 11	● 12	13	14
	●						
7	15	16	17	18	● 19	20	21
	☾						
8	22	● 23	24	25	26	● 27	28
	○						
9	29						

- 7. FEBRUAR**
 Kom deg ut-dagen. Liasætra
 Barnas Turlag
 Kom deg ut-dagen. Volda
 Barnas Turlag
 Kom deg ut-dagen i Herøy
 Barnas Turlag Herøy

10. FEBRUAR
 Akebakken ved Sundsmyra
 Sula Turlag

11.-14. FEBRUAR
 ● Skredkurs Fonnbu
 Patchell Fjellsport

12.-14. FEBR
 ● Åpen hytte for medlemmer
 Aalesunds Skiklub

19.-21. FEBR
 ● Topptur, nybegynner
 Aalesunds Skiklub

23. FEBRUAR
 ● Videregående kurs i GPS
 ÅST

27.-28. FEBRUAR
 ● Patchellhytta
 Hjørungavåg turlag

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

14. Morsdag

- Enkel ● Middels ● Krevende
 ● Ekstra krevende Barnas turlag

MARS

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9		1	2	● 3	4	● 5	 6
10	7	8	9	10	● 11	● 12	 13
11	14	15	16	17	18	● 19	● 20
12	21	22	23	24	25	26	27
13	28	29	30	31			

3.–6. MARS

● Vinterturleder del 2.
ÅST

5.–6. MARS

● Vinteraktiviteter, airboard og ski på Skorgedalsbu. DNT ung Sunnmøre

6. MARS

● Ådalstind. Stordal Turlag

 Drageskaret. Barnas Turlag Herøy

11.–13. MARS

● Rundtur til Danskehytta. Patchell Fjellsport

12. MARS

● Bergsetnakken. Stranda Turlag

● Toppturhelg. Aalesunds Skiklub

13. MARS

● Grova - Eltrane. Sula Turlag

 Familieskitur på Overøye. Barnas Turlag

19. MARS

● Sylvkallen. Stranda Turlag

20. MARS

● Grøthornet Hj. Våg
Hjørungavåg turlag

20. Palmesøndag, 24. Skjærtosdag,
25. Langfredag, 27. 1. påskedag,
27. Sommertid start, 28. 2. påskedag

● Enkel ● Middels ● Krevende

● Ekstra krevende Barnas turlag

Ålesund-Sunnmøre Turistforening

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

APRIL

3. APRIL

● Leirvågen-Hjørungneset.
Hjørungavåg turlag

● Høgsvora, Sula Turlag

● Skitur til Grodås
Barnas Turlag Herøy

7.-10. APRIL

● Skitur gjennom Tafjordfjella. Turgruppa ÅST

8-10. APRIL

● Danskehytta. Hjørungavåg turlag

9. APRIL

● Sunndalsnipa. Stranda Turlag

10. APRIL

● Topptur 10+ Barnas Turlag

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
13					1	2	 3
14	4	5	6	 7	 8	 9	 10
15	11	12	13	 14	 15 	 16	17
16	18	19	20	21	 22	 23	 24
17	25	26	 27	 28	29	30	

14. APRIL

- Myklebusthornet, Ellingsøya Seniorgruppa ÅST

15.-17. APRIL

- Danskehytta. Sula Turlag
- Skitur til Danskehytta. 10+ Barnas Turlag

15.-17. APRIL

- Toppturhøg. Aalesunds Skiklub

16. APRIL

- Matøskja. Stranda Turlag

22.-24. APRIL

- Myklebustbreen og Snønipa fra utvikfjellet Turgruppa ÅST

23. APRIL

- Overøystolen. Stranda Turlag

24. APRIL

- Skagetåa. Herøy Turlag

27. APRIL

- Kanotur på Mausavatnet. Sula Turlag

28. APRIL

- Molnesfjellet og Molnesfjæragrøn Seniorgruppa ÅST

- Enkel
- Middels
- Krevende

- Ekstra krevende
- Barnas turlag

Ålesund-Sunnmøre Turistforening

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

MAI

- 5. MAI**
  - Kolåstinden. Hjørungavåg turlag

- 7. MAI**
  - Fremste Skorene, Patchell Fjellsport

- 7.–8. MAI**
  - 🦊 Sykkeltur Harøy til Finnøy.
Strandryddedag Barnas Turlag

- 8. MAI**
  - Grøtshornet. Sula Turlag
  - Nupen. Herøy Turlag

- 10. MAI**
  - Sulabakken, Sula. Seniorgruppa ÅST

- 16. MAI**
  - Pinsegudstjeneste på Melshornet
Hjørungavåg turlag/Herøy Turlag

- 19. MAI**
  - Introduksjonskurs Kajakk. ÅST

- 21. MAI**
  - Breitind. Stranda Turlag

- 21.–22. MAI**
  - 🦊 Overnattingstur til Runde Fyr.
Barnas Turlag Herøy

- 22. MAI**
  - 🦊 Sykkeltur på Giske. Sula Turlag
  - Bjørnen, Syvde. Herøy Turlag

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
17							1
18	2	3	4	● 5	6	 7	 8
19	9	● 10	11	12	13	14	15
20	● 16	17	18	● 19	20	 21	 22
21	23	● 24	● 25	● 26	● 27	● ● 28	● 29
22	30	31					☾

- 24. MAI
Veddemarka. Sula Turlag
- 25. MAI
Myklebusthornet. Sula Turlag
- 26. MAI
Sunnlandsvatnet rundt. Brattvåg Haram Seniorgruppa ÅST
- 27.-29. MAI
● Grunnleggende turlederkurs ÅST/MRT
- 28. MAI
● Skridulaupen. Stranda Turlag
- 28.-29. MAI
● Kulturhelg på Lepsøya. Hjørungavåg turlag
- 29. MAI
● Storhornet/rundt Lesten (Godøya) Stordal Turlag
- 29. MAI
● Rundtur på Sulafjellet. Sula Turlag
- 29. MAI
● Lokevatnet-Drageskaret. Herøy Turlag

1. Off. høytidsdag, 5. Kr. Himmelfartsdag,
15. 1. pinsedag, 16. 2. pinsedag,
17. Grunnlovsdag 1814

- Enkel
- Middels
- Krevende
- Ekstra krevende
- Barnas turlag

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

JUNI

4.-5. JUNI

Skattejakt Runde fyr. Sula Turlag

4.-5. JUNI

● Telttur i Riksemdalen. DNT ung Sunnmøre

5. JUNI

● Uglesætra. Hjørungavåg turlag

● Stadtlandet. Herøy Turlag

Regndalen. Sykkylven. Barnas Turlag

9. JUNI

● Liafjellet Ørskog. Seniorgruppa ÅST

● Introduksjonskurs kajakk. ÅST

10-12 JUNI

● Hyttetur i Romsdalen. DNT ung Sunnmøre

● Merkekurs ÅST

11. JUNI

● Slogen. Sula Turlag

12. JUNI

● Klovetinden. Herøy Turlag

14. JUNI

● Borgundgavlen. Sula Turlag

15. JUNI

● Kjeldsund. Hjørungavåg turlag

17.-18. JUNI

● Solrenningstur Sulafjellet. Sula Turlag

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
22			1	2	3	 4	 5 ● ● ●
23	6	7	8	● ● 9	● 10	● 11	● 12 ●
24	13 ●	14 ●	15	16	● 17	● 18	 19 ● ●
25	20	21	● 22	● 23	● ● 24	● ● 25	26
26	27 ●	28	29	30			

18. JUNI

● Liadalsnipa. Stranda Turlag

19. JUNI

● Keipen. Hjørungavåg turlag

 Flø. Barnas Turlag Herøy

● Hallwardsfjellet-Bolleberget-Skurd fjellet på Dyrkorn. Stordal Turlag

● Glitreegga. Herøy Turlag

22. JUNI

● Merafta. Sula Turlag

23. JUNI

● Hovdeåsen, Hundeidvika. Seniorgruppa ÅST

24. JUNI

● Hellandshornet, Brattvåg. Stordal Turlag

● Skolma i Solnedgang. Hjørungavåg turlag

24.-26. JUNI

● Mannen. Herøy Turlag

25. JUNI

● Heregga. Patchell Fjellsport

● Klatring i Hjartåberga. Stranda Turlag

28. JUNI

● Niusen. Sula Turlag

● Enkel ● Middels ● Krevende

● Ekstra krevende Barnas turlag

Ålesund-Sunnmøre Turistforening

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

JULI

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
26					1	2	● 3
27	4	5	 6	 7	 8	9	10
28	● 11	12	13	14	15	16	17
29	● 18	19	20	21	22	23	24
30	25	26	27	● 28	29	30	● 31

- 3. JULI**
 ● Åvasstinden 1233moh
 DNT ung Sunnmøre
 ● Hornelen
 Hjørungavåg turlag

- 6.-8. JULI**
 Camp Reindalseter
 Barnas Turlag

- 11-15. JULI**
 ● Yogacamp på Reindalseter
 ÅST

- 18.-22. JULI**
 ● Trekanten i Tafjordfjella
 Turgruppa ÅST

- 28. JULI**
 ● Brekkevatnet, Valldal
 Seniorgruppa ÅST

- 31. JULI**
 ● Saksa
 Herøy Turlag

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

- Enkel ● Middels ● Krevende
 ● Ekstra krevende Barnas turlag

AUGUST

A wide-angle photograph of a mountain valley. In the foreground, two hikers are seen from behind, walking along a rocky path. They are wearing blue jackets and carrying backpacks. The valley floor is covered in green and brown vegetation, with a small lake in the center. The mountains in the background are rugged and have patches of snow. The sky is clear and blue.

1.-6. AUGUST

- Hjørundfjorden Rundt. ÅST

7. AUGUST

- Kamben, Stordal. Stordal Turlag
- Auskjeret, Overøye. Herøy Turlag

9. AUGUST

- Sukkertoppen. Sula Turlag

10-14 AUGUST

- Hytte til hytte i Tafjordfjella. Tunga til Tafjord DNT ung Sunnmøre

11. AUGUST

- Flofjellet, Hellesylt. Seniorgruppa ÅST

12.-14. AUGUST

- Innerdalen (Innerdalstårnet)–Todalen Sula Turlag
- Topptur og vinhelg. Reindalseter ÅST
- Toppturhelg på Patchellhytta. Patchell Fjellsport
- Skåla opp. Herøy Turlag

13. AUGUST

- Felden-Litletoeren. Stranda Turlag

13.-14. AUGUST

- Grunnkurs Hav. ÅST

14. AUGUST

- Åkernesremna. Hjørungavåg turlag

19.-21. AUGUST

- Bretur Reindalseter. Patchell Fjellsport

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31	● 1	2	3	4	5	6	● 7
32	8	● 9	● 10	● 11	● ● 12	● ● 13	● 14
33	15	16	17	18	● 19	● ● 20	● 21
34	22	● 23	24	● 25	● 26	● ● 27	● ● 28
35	● 29	● 30	31				

20. AUGUST

- Dronninga-Kongen-Innfjorden. Patchell Fjellsport
- Sykkeltur i Romedalen. Barnas Turlag Herøy
- Lauparen Rød. Sula Turlag

21. AUGUST

- Geitebottstind m/Garretindane. Stordal Turlag
- Vikahornet. Stranda Turlag
- Gulkoppen. Herøy Turlag

23. AUGUST

- Rødlandstua. Sula Turlag

25. AUGUST

- Måslia Jutevatnet, Ørskogsfjellet. Seniorgr. ÅST

26-28.AUG

- Tafjordfjella. Hjørungavåg turlag

27. AUGUST

- Randers topp/Mohns topp (Bladet). Sula Turlag
- Mannen. Stranda Turlag

28. AUGUST

- Nes-Staven. Patchell Fjellsport
- Alskleiva. Hjørungavåg turlag
- Klatring på Dimna. Barnas Turlag

29. AUGUST

- Kviven. Herøy Turlag

30. AUGUST

- Eiksund. Hjørungavåg turlag

Ålesund-Sunnmøre Turistforening

● Enkel ● Middels ● Krevende

● Ekstra krevende ● Barnas turlag

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

SEPTEMBER

2.–4. SEPTEMBER

- Hausttur til Grotli Høyfjellshotel Seniorgruppa ÅST

3. SEPTEMBER

- Blåfjellet.Stranda Turlag
Korsmyra, Gomsdal, Oaldsbygda. Sula Turlag
- Mausavatnet rundt/Eikremsvikane. Sula Turlag

3.–4. SEPTEMBER

- Tinderangling på Velleseter Patchell Fjellsport

4. SEPTEMBER

- Kom deg ut-dagen. ÅST
- Slogen frå Øye. Stordal Turlag
- Storhornet. Hjørungavåg turlag
- Lisjeb læja-Storeblæja. Herøy Turlag

9.–11 . SEPTEMBER

- Sommerturlederkurs Del 1. ÅST
- Tjønnebu-Vakkerstøylen-Tjønnebu. Turgruppa ÅST

10. SEPTEMBER

- Saudehornet. Sula Turlag
- Hornindalsrokken. Stranda Turlag

10.–11. SEPTEMBER

- 🦊 Camp Molladalen. Barnas Turlag

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
35				1	2	3	4
36	5	6	7	8	9	10	11
37	12	13	14	15	16	17	18
38	19	20	21	22	23	24	25
39	26	27	28	29	30		

11. SEPTEMBER

- Langenestinden. Hjørungavåg turlag
- Hornindalsrokken. Herøy Turlag

15.–16. SEPTEMBER

- Vakkerstøylen hyttetur med overnatting Seniorgruppa ÅST

16.–18. SEPT

- sommerturlederkurs Del 2. ÅST

17.–18. SEPT

- Overnattingstur til Standalhytta Barnas Turlag Herøy

17. SEPTEMBER

- Dalegubben. Stranda Turlag

18. SEPTEMBER

- Mannen i Romsdal. Stordal Turlag
- Sylvkallen. Herøy Turlag

24. SEPTEMBER

- Ystevasshornet. Sula Turlag
- Vinsåshornet. Stranda Turlag

25. SEPTEMBER

- Saksa-Elsandtindane. Patchell Fjellspport

26. SEPTEMBER

- Sulebakkhornet. Herøy Turlag

27. SEPTEMBER

- Akslafjellet på langs. Sula Turlag

- Enkel
- Middels
- Krevende
- Ekstra krevende
- Barnas turlag

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

OKTOBER

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
39						 1	 2
40	3	4	5	6	7	 8	 9
41	 10	11	12	13	14	15	 16
42	17	18	19	20	21	22	 23
43	24	25	26	27	28	29	30
44	31						

 1.-2. OKTOBER
Familiehelg Kaldhusseter. Barnas Turlag

2. OKTOBER
 Hornet, Volda. Herøy Turlag
 Sandfjellet via Kleiva. Stordal Turlag

8. OKTOBER
 Melshornet (Ørsta). Sula Turlag

9. OKTOBER
 Kjerringa-Smørkinna. Herøy Turlag

10.-14. OKTOBER
 Høstferie på Vakkerstøylen. Turgruppa ÅST

16. OKTOBER
 Bergehornet. Hjørungavåg turlag

23. OKTOBER
 Geitnibba. Sula Turlag
 Lysløypa på Leikong. Barnas Turlag Herøy

30. Sommertid slutt

 Enkel Middels Krevende
 Ekstra krevende Barnas turlag

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

NOVEMBER

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
44		1	2	3	4	5	● 6
45	7 ☾	8	9	10	● 11	12	13
46	14 ○	15	16	17	18	19	20
47	21 ☾	22	23	24	25	🦊 26	🦊 27
48	28	29 ●	30				

6. NOVEMBER
● Hjørungneshornet. Hjørungavåg turlag

11.-13. NOV
● Åpen hytte for medlemmer
Aalesunds Skiklub

26. NOVEMBER
🦊 Juleavslutning på Heid. Barnas Turlag Herøy

27. NOVEMBER
🦊 Nissetur til Rollonhytta. Barnas Turlag

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

6. Allehelgensdag, 13. Farsdag,
27. 1. søndag i advent

● Enkel ● Middels ● Krevende
● Ekstra krevende 🦊 Barnas turlag

DESEMBER

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
48				1	2	3	4
49	5	6	7	8	9	10	● 11
50	12	13	14	15	16	17	18
51	19	20	21	22	23	24	25
52	26	27	28	29	30	31	

11. DESEMBER
● Øvre Liaset. Hjørungavåg turlag

Følg med på aast.no og Facebook for endringer og mer info

25. 1. juledag, 26. 2. juledag

● Enkel ● Middels ● Krevende
● Ekstra krevende Barnas turlag

ÅLESUND-SUNNMØRE TURISTFORENING

UNDERGRUPPENE VÅRE

Patchell Fjellsport

tilbyr fjellsportaktiviteter i regi av Ålesund-Sunnmøre Turistforening. Dette er turer som er mere krevende, og som ligger i grenselandet mellom turvirksomhet, klatring og brevandring. Både Sunnmørsalpene og Tafjordfjella gir ypperlige rammer for fjellsport, enten det er klatring, brevandring, tinderangling, eller kvasere toppturer.

Fjellsportgruppa vår ble stiftet høsten 1998. Navnet ble valgt for å hedre minnet om en av Sunnmøres største fjellpionerer, Charles W. Patchell, som i perioden fra 1890 og utover til 1920-åra preget norsk fjellsport fra sin base på Hotel Union i Hjørundfjorden. Nasjonalt sorterer vi under «DNT fjellsport», som bl.a. er en av Norges største arrangør av klatrekurs, brekurs, fjellsportkurs og andre aktiviteter som krever spesiell kompetanse.

Velkommen til «bratte tak», se arrangementene i kalenderen, og på aast.no

Seniorgruppa i ÅST

er et tilbud til deg som har passert middagshøyden, men ikke har middagslur som hobby. Her er det ingen aldersbegrensning, verken oppover eller nedover. Deltakerne vurderer selv egen form og styrke, og her er det ikke om og gjøre å komme frem først! Naturen på Sunnmøre gir valgmuligheter til å variere turene i det uendelige, og Seniorgruppa legger turene både til kjente og ukjente steder.

Alle turer har egen turlleder, og ofte legges det inn forskjellige kulturinnslag på steder av spesiell interesse. Hvert år avslutter Seniorgruppa sesongen med en helgetur, og fjellturer, sosialt fellesskap og underholdninger hører med også her. Velkommen til hygge i naturen! Se arrangementene i kalenderen, og på aast.no

Barnas Turlag i ÅST

tilbyr aktiviteter til barn og barnefamilier der barn opp tom. 12 år kan være medlem. Barnas Turlag arrangerer dagsturer i nærområdet der du bor, lavvo- og hytteturer, fisketurer eller klatrekvelder, og villmarksleirer. Det at barna får gå sammen med andre barn på tur er både motiverende, spennende og morsomt.

Medlemmer i Barnas Turlag overnatter gratis på de selvbetjente og ubetjente hyttene, og har store rabatter på de betjente. På tur med Barnas Turlag er det alltid med en veileder som kjentmann, men dere som er voksne har ansvar for egne barn under hele turen. På turene tar alle i et tak med matlaging, vedbæring osv. Å dra på tur er moro for både voksne og barn, og et aktivt uteliv bidrar til å gi barna en god fysisk og psykisk helse. Tid til fri lek, glede, fantasi og spenning er viktigere enn å gå langt.

Velkommen til utviklende fellesskap! Se arrangementene i kalenderen, og på aast.no

DNT Ung Sunnmøre

Ungdomsgruppa vår tilbyr et variert friluftsliv, og kan garantere deg ekte opplevelser ute i naturen. For oss er det ikke så viktig om du går på turer ale-

ne, sammen med venner, eller med oss. Vi tror du får store opplevelser uansett. DNT Ung Sunnmøre arrangerer spenstige aktiviteter for ungdom. Vi har alt fra hyttetur med masse god mat til langturer i telt, vi har toppturer på ski og til fots. Velkommen til spenstige opplevelser! Se arrangementene i kalenderen, og på aast.no

Turgruppa i ÅST

tilbyr turer for de fleste. Vi tar deg trygt fra hytte til hytte, til flotte utsiktspunkt og langs glitrende fjellvann. Her er det vandringsen, gjerne over flere dager, som står i fokus. Egentlig gjør turgruppa de turene som ikke faller inn under de andre undergruppene våre. I tillegg har vi samarbeid med turlaga på Sunnmøre og Aalesund Skiklub som hovedsakelig tilbyr turer i vår natur.

Velkommen til «klassiske fellesturer», se turene i kalenderen, og på aast.no

Trillegruppa i ÅST

går turer hver onsdag. Turmålene er selvsagt innen rekkevidde for barnevogner, men gjerne med kraftig føring fra både menn og kvinner. I 2015 var en av de tyngste turene helt opp til Gamlemsveten. Denne gruppa er utelukkende basert på Facebook. Her formidles info om turene som gjøres, etter vær og vind, etter føre og lyst.

Velkommen til hygge på hjul. Lik og følg med på Facebookgruppa «Trillegruppa ÅST»

REINDALSETER PROGRAM 2016

Uke 26. Sesongåpning
Topptur og vinhelg
Uke 27. ÅST-Barnas Turlag

Uke 28. YogaCamp
Uke 30. Olsokfeiring
Uke 32. Topptur, vin og gourmet

25. juni Sesongåpning

06.–08. juli ÅST-Barnas Turlag

Den årlige turen til Reindalseter for Barnas Turlag hverken våger vi, eller har vi lyst til å gjøre endringer på. Flere titalls av våre yngste medlemmer får oppleve den vakre Reindalen, godstemningen på Reindalseter, og utfordringene i naturen.

11.–15. juli YogaCamp

Enkelte ting må man ha opplevd for å forstå. De to Yogacampene på Reindalseter er en sånn «ting». Det skjer noe med kroppen og hodet når man praktiserer yoga i så flotte rammer som vi kan tilby i Reindalen.

29.–31. juli Olsokfeiring

Olsokfesten på Reindalseter har høy hyggefaktor for alle som liker god stemning og dans på tunet. I 2015, som årene før, byr Sylfest og grabbarna opp til god stemning, med sitt rikholdige repertoar med utgangspunkt i New Orleans Jazz.

12.–14. august Topptur og vinhelg

Vi gjentar suksessen fra i fjor. Oppskriften er egentlig enkel: god mat, ypperlig vin fra produsenten Fontanafredda i Italia, toppturer etter føre og form. Vinforedraget holdes av Oddbjørn Krohn Dalen og Tore Lerstad. ÅST stiller med dyktige turledere.

1.–5. august DNT SignaTUR

1.-5. august er det Hjørundfjorden rundt igjen, for 3. året på rad. Dette er ÅSTs lengste arrangement både i tid og lengde. Det blir litt slit og store opplevelser.

ALLEMANNSRETTE

Allemannsretten er et gratis fellesgode og en del av kulturarven vår. Den gir alle rett til å ferdes og oppholde seg i utmarka i Norge.

§11: Enhver som ferdes eller oppholder seg på annen manns grunn eller på sjøen utenfor, skal opptre hensynsfullt og varsomt for ikke å volde skade eller ulempe for eier, bruker eller andre, eller påføre miljøet skade. Han plikter å se etter at han ikke etterlater seg stedet i en tilstand som kan virke skjemmende eller føre til skade eller ulempe for noen.

Grunnens eier eller bruker har rett til å vise bort folk som opptre hensynsløst eller ved utilbørlig atferd utsetter eiendommen eller berettigete interesser for skade eller ulempe.

Rettigheten gjelder utmark

Allemannsretten gir alle rett til å ferdes fritt og oppholde seg der de ønsker i naturen - uavhengig av hvem som eier grunnen. Den gir oss også rett til å høste fra naturen, for eksempel saltvannsfisk, bær, sopp og ville blomster.

§5: Under ferdsel i utmark kan allmennheten høste ville nøtter som skal spises på stedet og plukke og ta med seg ville blomster, planter, bær og vill sopp, samt røtter av ville urter, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet.

Allemannsretten skiller mellom inn- og utmark. Innmark som boligeiendommer eller dyrket mark er unntatt fra retten. Dersom bakken er frossen eller dekket av snø, kan du likevel ferdes fritt på dyrket mark. Ferdsel på dyrket mark er uansett ikke tillatt fra 30. april til 14. oktober. Allemannsretten gjelder også i plantefelt.

150-metersregelen

Overnatting eller telting må skje mer enn 150 meter unna bebodde hus eller hytter. Dersom du skal ligge mer enn to døgn på samme sted, må grunneieren gi deg tillatelse. Dersom du er langt fra bebyggelse eller på høyfjellet, er det ikke nødvendig med samtykke. Klima- og miljødepartementet kan gjøre unntak fra 150-metersregelen i kystnære områder i forskrift.

Når kan du ferdes over innmark?

Du kan ferdes til fots eller med ski på stier og veier i dyrket mark, hvis hensikten er å komme over i utmark. Det samme gjelder for ferdsel med sykkel og hest, men om du ferdes på sti, kreves det at denne er opparbeidet. Retten gjelder ikke kommersiell og organisert utnyttelse, som for eksempel rideskoleaktivitet. Allemannsretten omfatter ikke ferdsel med motorkjøretøy i utmark.

Husk å vise hensyn

Alle som bruker allemannsretten har plikt til å opptre hensynsfullt og varsomt, slik at man ikke gjør skade eller skaper ulemper for andre:

- Rydd opp etter deg
- Vær varsom med ild og husk forbudet mot å tenne bål i eller i nærheten av skog fra 15. april til 15. september.
- Husk at noen sjeldne arter av bær, sopp og blomster er fredet mot plukking. Nord-Norge har spesielle regler for multeplukking.

Kilde: Miljøstatus i Norge (<http://miljostatus.no/>)

GRADERING

Fargekode	Passer for	Høydemeter og lengde*	Sti type	Stigningsgrad og eksponering
 ENKEL	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Nybegynnere, krever ingen spesielle ferdigheter (Dersom tilrettelagt for rullestol/barnevogn, merkes dette med eget symbol) 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ < 300 m ♦ < 5 km 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Asfalt, grus, skogsveier og gode stier ♦ Stor grad av opparbeiding som gir god fremkommelighet ♦ Hovedsak kortere turer ♦ Underlag fast og jevnt uten store hindringer eller kryssing av stor bekk 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Moderate stigninger ♦ Ingen bratte partier
 MIDDELS	<ul style="list-style-type: none"> ♦ De med litt erfaring i terreng ♦ Middels trente turgåere ♦ De med grunnleggende ferdigheter 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ < 600 m ♦ < 10 km 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kan ha noe mer krevende partier enn grønn tursti ♦ Kan være steinete, men ingen ur ♦ Kun enkle vad 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Moderate stigninger som kan inneholde enkelte bratte partier ♦ Enkelte partier som kan oppfattes som luftige for folk med høydeproblemer
 KREVENDE	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Erfarne turgåere ♦ De med god utholdenhet ♦ Godt turutstyr og gode fjellsko ♦ Kunnskap om kart og kompass 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ < 1 000 ♦ < 20 km 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Sti, åpent terreng, stein, ur og snaufjell ♦ Bratte helninger og lengre strekninger med løs stein og myr kan forekomme ♦ Vading kan forekomme 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Flere typer stigninger og utfordringer ♦ Flere luftige og utsatte partier ♦ Kan inneholde tekniske utfordringer med noe klyving og bruk/støtte av hendene
 EKSTRA KREVENDE	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Erfarne fjellfolk ♦ De med god utholdenhet ♦ Godt turutstyr og gode fjellsko ♦ Kunnskap om kart og kompass 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ingen maks høyde eller lengde 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Lange turer på mer krevende stier enn «rød sti» ♦ Krevende vading kan forekomme 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Toppturer med bratte og vanskelige partier med ujevnt underlag ♦ Luftige partier og passasjer/partier med utsatt klyving ♦ Smale egger, sva, ur etc

VÅRE HYTTER

Danskehytta (1450 moh.)

Sør i Tafjordfjella ligger Danskehytta som består av hovedhytte, sikringsbu, utedo og hus for hund og hundeeier. Hyttas navn har sin årsak i at den ble hovedfinansiert av en innsamling blant danske DNT-medlemmer til DNTs 125 års jubileum i 1993. Hytta ligger høyt i et goldt, men vakkert fjellandskap.

Til sammen er det 26 senger og stor hems på dette selvbetjente hytteanlegget. Om vinteren brukes fortrinnsvis sikringsbua, som er mindre og lettere å varme opp.

Danskehytta er ideell som utgangspunkt for turer videre inn i Tafjordfjella eller som base for dagsturer. Toppturen til Helleggi(1668 moh) er bare ca 1/2 times gåtur fra hytta. Turen til Storfjellet (1821 moh) er en god dagstur tur/retur hytta.

Selvbetjent – 26 senger

Fieldfarehytta (1180 moh.)

Fieldfarehytta er en tro kopi av krigskvarteret som Kompani Linge- offiserene og Ålesund-Sunnmøre Turistforening-medlemmene Joachim Rønneberg, Birger Strømsheim og Olav Aarsæther bygde våren 1944, og hvor de tilbrakte det siste krigsåret. De tre hadde utdanning som sabotører fra Storbritannia, og med flere forskjellige oppdrag i Norge og England bak seg ble de sluppet ned i Tafjordfjella for å ødelegge kommunikasjonene i Romsdal og Lesja.

Hytta ble gjenreist av Joachim Rønneberg sommeren 1990 og deretter gitt som gave til Ålesund-Sunnmøre Turistforening. Fieldfarehytta er kategorisert som en nødbu blant DNTs hytter, og har enkel standard. Den har fire brisker/sengeplasser og ligger skjult under et stup ti minutt fra Veltalshytta. Sovepose, liggeunderlag og primus er nødvendig. Militære soveposer kan hentes ut i en kasse på Veltalshytta. Den har ikke oppvarming.

Nødbu- 4 brisker

Kaldhuseter (600 moh.)

Kaldhuseter ligger i Kaldhusdalen i Tafjord ved nordenden av det regulerte Kaldhussætervatn. Hytta er tilknyttet hytte- og rutenettet i Tafjordfjella og er et flott utgangspunkt for turer i dette fjellområdet. Det er også gode fiskemuligheter i nærheten. Hytta har en utleidel og en selvbetjent del, Tøssebrobu.

Det er flotte turmuligheter både dagsturer og turer til andre hytter som Danskehytta og Reindalseter eller ta turen over til Herdalen og Geiranger.

For barnefamilier er det tursti rett bak hytta og utover til Flyene eller en kan velge gå langs veien og videre langs vatnet opp Storkaldhusdalen og opp til Slettdalsvatnet.

Hovedhytta til utleie – 37 senger,

Tøssebrobu – selvbetjent – 18 senger

Jakobselet

Jakobselet er en ubetjent hytte i Reindalen. Den passer for eksempel utmerket for ungdommer og studenter som vil ha med egen mat i sekken. Den passer også for familier og grupper som ønsker å være litt for seg selv. For deg som vil kjenne på tradisjonene i ei over hundre år gammel hytte, og oppleve gammeldags hytteliv med utedo og vannbæring med børtre.

Den ærverdige hytta ligger på neset mellom elva og Langevatnet i Reindalen ca. 250 m fra Reindalseter. Den tilhørte den neddemmede Jakobgården. I følge historiker Gudmund Relling i Norddal kan selet ha blitt satt opp allerede på midten av 1800-tallet. Selet var den første overnattingsmuligheten for vandrere i Reindalen. Den ble brukt av fjellfolk fra 1920-tallet fram til ÅST bygde Reindalseter i 1936. Samarbeidet fortsatte så godt at ÅST fikk kjøpe Jakobgården i 1946.

Jakobselet har 7 senger, et oppholdsrom med stue og vedovn, kjøkkenkrok med gassbluss. Her finnes ikke elektrisitet og vannet henter man i elva rett ved siden av. Den ligger på et fantastisk flott til på nordsiden av Reindalsåa, der hvor elva renner ut i Langvatnet.

Hytta er låst med DNT standardnøkkel. Det betyr at som på alle ubetjente og selvbetjente hytter deler man hytta med andre. Aller først fører man seg inn i protokoll, bruker hytta som sin egen, fyller ut engangsfullmakt med antall døgn og evt. uttak av mat, og vasker seg ut ved avreise.

Ubetjent – 7 senger

Patchellhytta (818 moh.)

Patchellhytta ligger ved foten av Slogen (1564 moh.), Sunnmørsalpenes mest kjente topp, vest i Habostadalen mellom Øye og Stranda. Store Smørskredtinden (1639 moh.) ruver rett over gamle Patchellhytta som ligger ca. 100 m lenger sør.

Patchellhytta er et populært dagsturmål i seg selv, men også et perfekt raste- og overnattingssted før en toptur til Slogen, Brekkeitindane eller Smørskredtindane. Hytta er også en del av Hjørundfjorden Rundt.

Den gamle Patchellhytta er ei fullrestaurert steinbu med 5 køyer. Det var norgesvennen Charles Watson Patchell som fikk satt opp bua på 1920-tallet. Patchell ferierte på Øye hver sommer i en årrekke, og besteg de fleste av tindene i området. Etter noen år med manglende vedlikehold ble steinbua fullstendig restaurert på slutten av syttitallet, og siden har den vært holdt godt i hevd. I 1964 ble den nye Patchellhytta bygd. Denne hytta fikk det nyeste tilbygget i 2011. Sikringsbua stod ferdig i 2014.

Tilrettelegging for hund: Hundene har nå fått eget rom med egen inngang. Hytta har ellers en lavvo som hundeeiere kan bruke om det er ønskelig. Lavvoen ligger i vedskjulet, og må tas ned etter bruk.

Selvbetjent – 72 senger

Pyttbua (1161 moh.)

Pyttbua ligger høyt og fritt på en sandmorene øverst i Puttbudalen, omgitt av stolte fjell som Karitinden (1982), Høgstolen (1953) og Puttegga (1999). Traversen av disse toppene er den mest kjente turen i Tafjordfjella. Benkehøa (1943) og Høgtunga (1912) er to andre topper i området som er fine turmål både sommer og vinter.

Hovedhytta har to avdelinger med hvert sitt kjøkken og oppholdsrom. I tillegg kommer sikringsbua, som brukes på vinteren. Hundehuset har egen ovn, tre senger og to hundebur.

Det er dårlig mobildekning ved hytta. Dekning for nødnummer finner du på Tungerøten (1597). 2,8 km nordover mot Vakkerstøylen.

Selvbetjent – 51 senger

Reindalseter (710 moh.)

Reindalseter ligger ved østenden av Langevatnet i Reindalen og er midtpunktet i rutenettet i Tafjordfjella. Hytta er betjent i sommersesongen. Reindalseter er et hyttetun som består av den gamle hovedhytta, et annekset, et toalettshus, samt et resepsjons- og kafeteria-bygg. Hytta har vanlig elektrisitet, så her finner du også tørkerom med vifteovn for våte klær og sko. I betjent sesong kan man også dusje.

På Reindalseter er det 33 selvbetjente senger i perioden september til slutten av juni. Disse er fordelt på to bygninger. I resepsjonsbygget er det 9 senger i underetasjen, og på bakkeplan bruker man kjøkkenet og peisestua til hygge utover høstkveldene. I tillegg er nærmeste delen av annekset åpent for selvbetjening. Her er det 8 rom med tilsammen 22 senger. Rett innenfor utgangsdøren, på venstre side, er 2-mannsrom for hund og herre. Den såkalte Brudesuitten er også tilrettelagt for hund og herre, det ligger som et påbygg på nordsiden av annekset og har tre senger. Dusjene er åpne, men vannet er avstengt. Det betyr

at man tar med seg vann til personlig hygiene, og kan stille seg i fred. Utedoene er selvsagt åpne. Vannet blir vanligvis stengt av første helgen i oktober. Etter det tar man vann i bekken rett nedenfor hytta. Rett på andre siden av elva ligger det ubetjente Jakobselet.

Reindalen er en uvanlig vakker dal med gammel furuskog og et rikt planteliv. Stien fra Zakariasvatnet til Reindalseter er for mange det første møtet med Tafjordfjella. Det er lettgått langs Zakariasvatnet. Møtet med Reindalsfossen ved enden av vannet gjør stort inntrykk på de fleste. Her buldrer vannet utfor høye stup, og stien går kloss inntil fossen for deretter å krysse elva med ei bru. Stillheten du deretter møter over flatene ved Sildevatnet er slående. Deretter stiger stien bratt opp til Haugane, og Reindalen åpner seg i all sin prakt, omgitt av imponerende fjell.

Betjent – 76 senger
Selvbetjent – 33

Tjønnebu (985 moh.)

Tjønnebu ligger ved Tjønnebu øst for Valldal. Hytta ligger mellom fire vann og det er fisk av topp kvalitet i alle vannene. Fiskekort fåes kjøpt på Grønningsæter eller på Tjønnebu. En halvtimes tur fra Tjønnebu ligger det større Illstigvatnet med gode fiskemuligheter.

Hytta har to rom med kombinert kjøkken og stue. Det er fem senger på soverommet. Resten av sengeplassene er på benk i stua. Hytta kan skryte på seg å ha den kanskje flotteste doen i fjellheimen.

Toppturene til Krynkelen (1449 moh.), Veslehornet (1419 moh.), Bjørnegga (1546 moh.) og Storfjellet (1759 moh) er alle mellom en og to timer unna hytta.

En fin helgetur kan være å gå fra Grønningsæter fredag ettermiddag til Tjønnebu, derfra videre til Vakk-erstøylen neste dag og tilbake til Øvstestølen søndag.

Om vinteren er nedkjøringen fra Krynkelen og fra Veslehornet å anbefale. Sjekk snøforholdene da det kan være skredfare i Steindalen. En god regel er å gå midt i dalen langs elva om vinteren.

Ubetjent – 9 senger

Runde fyr (10 moh.)

Runde fyr ligger på Kvalneset på nordvestspissen av den kjente fugleøya Runde. Det er et av 80 fredete fyr i Norge og inngår i kystledsamarbeidet mellom DNT, Forbundet Kysten og andre. Fyrbygningene og fyrområdet er fredet etter Kulturminneloven (les mer her). Dette legger begrensninger på hva vi kan gjøre av endringer på, eller i husene, eller utendørs.

Det er den nyeste fyrvokterboligen på fyrstasjonen som er gjort om til selvbetjent hytte med 24 senger fordelt på to rom med 6 senger, to med fire senger, en seng under trappa og 3 senger på «storeloftet». Hytta er låst med DNT-nøkkel. Her kan du ta inn etter turen over Rundebranden, du kan kjøpe deg mat fra hyttas selvbetjeningslager og tilberede den på kjøkkenet. Så kan du overnatte og nyte livet og været, for her er det spennende å være, uansett om det er solskinn eller vind og regn. Like utenfor husene på fyrstasjonen bryter bølgene mot berget rett inn fra storhavet, og rundt deg er det et yrende fugleliv.

Fyret ble satt i drift i 1767 som det sjette fyret i

Norge etter Lindesnes, og det første nord for Stadt. I 235 år hadde fyret deretter bemanning av fyrvoktere, assistenter, koner, barn, guvernanter, tjenestefolk og husdyr. Bemanningen ble naturlig nok redusert etter hvert som teknikken tillot det. I september 2002 ble fyret automatisert, og fyrmester Arne Velsvik pakket sine saker for siste gang på Runde fyr. Men som det heter i sangen: Folk treng hus og hus treng folk i all tid, så Kystverket og Ålesund-Sunnmøre Turistforening har etter automatiseringen inngått avtale om at ÅST får benytte den nyeste fyrvokterboligen på anlegget som selvbetjent turishytte. Utvendig blei fyret pusset opp i 2015, og framstår nå mer autentisk en tidligere.

Runde fyr fungerer som en vanlig selvbetjeningshytte, og man kan ikke bestille plass. Men ÅST vil gjerne ha beskjed dersom større grupper har tenkt seg ut.

Selvbetjent – 24 senger

Standalhytta (396 moh.)

Standalhytta ligger på Standalseidet, like ved Kolåstinden og Sætreindane i Sunnmørsalpane - et av Norges mest spektakulære fjellområder. Ålesund-Sunnmøre Turistforening disponerer et ubetjent annekset til hovedhytta som eies av Aalesunds Skiklub. Annekset er låst med DNT-nøkkel og har 10 senger + sovesofa i stua, kjøkken, toalett og dusj.

Standalhytta var tidlig i århundret det helt store turmålet for skiglade Ålesundere, som på søndager ankom Store Standal med båt direkte fra byen. Også i våre dager er Standalhytta aller mest populær i skisesongen. Mest populær er skibestigningen av Kolåstinden (1432 moh.), men også skituren til Nordre Sætreindan (1365 moh.) - nabotoppen til Kolåstinden - er en topp-tur av beste kvalitet og som klassikere å regne.

Ubetjent – 12 senger

Tysse-naustet (660 moh.)

Tysse-naustet er et gammelt naust på nordvestsida av Tyssevatnet ovenfor Bjørke i Hjørundfjorden. To av sengene er ekstra breie, så opptil åtte personer kan fint overnatte her.

Tysse-naustet ble rehabilitert 2000/2001 og er utstyrt med sengetøy og utstyr for matlaging. Hytta er uisolert, men har elektrisk oppvarming.

En 14-fots aluminiumsbåt, kano og redningsvester er tilgjengelig i naustet. Vannet kan være sterkt

nedtappa, Følg instruksjonen som henger i naustet på hvordan man får ut båten. Fisket kan være bra, og det er både røye og ørret i vannet.

Fra hytta har du muligheter for turer til Høghornet, Hornindalsrokken, Kvitegga og andre spennende topper. Overgangsmuligheter blant annet til Fivelstad. Her kan det også være flotte forhold for bratte skiturer om våren.

Ubetjent – 6 senger

Vakkerstøylen (870 moh.)

Den selvbetjente hytta Vakkerstøylen ligger lunt og trivelig til i bjørkeskogen ved Ulvådalsvatnet. Her er det gode fiskemuligheter både i vatnet og nærliggende elver. Husk fiskekort. Den gamle tømmerhytta er kanskje den mest sjarmende hytta i Tafjordfjella, og er opprinnelig bygd på 1800-tallet nede ved Verma. Den skal ha vært brukt både som bolig for smeden, og som skole før den ble kjøpt og fraktet dit den står i dag.

Vakkerstøylen er et flott utgangspunkt for turer innover i Tafjordfjella. Du kan krysse Ulvådalsvatnet med robåt (tas inn september/oktober) og deretter følge ruta bratt opp Tungegrova og over Tunga til Pyttbua.

Området er fint for dagsturer i dalene. Toppene i området er også flotte med Skarvskaregga, Hånådals-tinden og Bjørnegga som de mest naturlige målet.

Om vinteren kan du gå på ski til Langodden før du krysser Ulvådalsvatnet og over fjellet noe øst for Lågtunga før nedkjøring til Pyttbua. I 2015 ble det nytt påbygg som inneholder vaskerom, tørkerom, nytt inngangsparti og større vedlager.

Selvbetjent – 28 senger

Velleseter (395 moh.)

Velleseter er omgitt av den ville ringformede Velle-sæteregega. Hytta ligger så nær bygda at den lett kan nåes selv om du har med deg småbarn. Den vakre Vellesesterdalen er velegnet for turer med de yngste, med utgangspunkt i hytta. Etter at det kom ny vei til kraftverket er hytta tilgjengelig med barnevogn og sykkel nesten helt opp.

For de mer selvstendige anbefales overgangsturen til Patchellhytta via Gullmorbrekka og Langesætra. Hytta kan også brukes som endepunkt eller startsted i Hjørundfjorden Rundt.

Forslag til på topturer i nærheten av hytta er til Klovetinden via Klovheia, til Brunstadhornet (1524 moh.) eller til Vellesæterhornet (1511 moh.).

Vellester ble fullstendig oppusset i 2004/2005 og noe i 2014, i tillegg er det kommet et do inne på hytta, spesielt med tanke på barnefamilier. Vi har et ut-hus med utedo, et rom hund/eier med sengeplasser og lager.

Ubetjent – 11 senger

Veltdalshytta (1180 moh.)

I hjertet av Tafjordfjella, i vill og vakker natur finner du Veltdalshytta. Hytta ligger ved heimste Veltdalsvan-net, der det er gode fiskemuligheter. Båt disponibel for hyttas gjester.

Siste utvidelsen av hytta var i 2007, og Veltdalshytta framstår nå som en ny og moderne selvbetjenings-hytte. Den store hemsen med avskilte soveplasser gjør

at hytta nå har 51 sengeplasser, inkludert vinterkvarter.

Veltdalen er en flott dal med flere små vann og fosser, og er et artig område i seg selv. Det er muligheter for flotte topturer til Naushornet, Tordsnose og ikke minst Karitinden er flotte turmål for en dagstur fra hytta. Turen Veltdalshytta-Karitinden-Høgstolen-Putteggga-Pyttbua er en klassiker i Tafjordfjella.

Selvbetjent – 51 senger

KART OVER SUNNMØRSFJELLA OG TAFJORDFJELLA

REINHEIMEN NASJONALPARK

Reinheimen kan by på allsidige og rike turopplevingar. Det meste av området er eit villmarksområde som i liten grad er tilrettelagt for friluftsliv, men i Tafjordfjella og vestlege delar av Skjåk finst merka stiar og turisthytter i og inntil nasjonalparken.

Jakt, fiske og seterdrift

Tradisjonelt har bygdefolket brukt området til beite- og seterdrift, fiske, reins- og småviltjakt. Det vert sett ut aure i mange av fjellvatna. Som besøkande i området kan du få kjøpt fiskekort. Garnfiske er oftast reservert dei innanbygdsbuande. Spør om gode tips!

Du treng kort for å jakte både småvilt og rein. Reinsjakta er svært populært med mange gonger fleire søkarar enn det er kort. Villreinen i Reinheimen har opphav i tidlegare tamreindrift. Han er difor mindre sky enn dei opphavlege villreinstammene.

Det finst og ein del hytter til utleige. Av omsyn til den sårbare villreinstammen har det ikkje vore ønskje om å marknadsføre eller kanalisere større ferdsel inn i området. Skal du ferdast i desse områda, må du basere deg på å bere telt og anna utstyr i ryggsekken.

Breiar, kvasse tindar og strie elvar i vest

Landskapet i Reinheimen varierer veldig. I vest finn du eit dramatisk landskap med kvasse tindar og egger, botnar, urer og strie elver. Austover vert terrenget slakare med vidder og rolege flyer. Dalane er breiare og elvene flyt stillare.

Fra Steindalen ved Tjønnebu. Foto Jan Arve Skogtrø

Viddelandskap i aust

Terrengeforskjellane skuldast ulik berggrunn, klima og landheving i dei ulike delane av Reinheimen. Det meste av området er dominert av lyse og næringsfattige gneisar.

I aust kjem ein inn i yngre, næringsrike bergartar som fyllitt og glimmerskifer. Mot Tafjorden og i ei sone mellom Grotli og Asbjørnsdalen finn ein lokale førekomstar av olivin. I vest har landet heva seg meir etter istida. Dette, saman med meir nedbør, har gjort at elvene har fått større fall og meir kraft til å grave seg ned i terrenget. Elver som før rann austover, munnar no ut i vest pga. denne erosjonen.

Dei høgaste fjellområda er dekte av blokkhav danna av forvitring. Elles er det meste av dei austlege delane av Reinheimen dekt av morenemassar. I dei brattare områda i vest finn du meir rasjord. Ved fjellet Børa vest for Marstein har vatn avløp til eit omfattande sprekkesystem i fjellsida.

Verdifulle vassdrag

Reinheimen har tydelege spor etter isen og breelvene, og mange slike former kan studerast her. Reinheimen er kjelda for fleire verdifulle vassdrag. Istra, Rauma, Lora, Finna/Skjerva, Valldøla og Tora/Føysa kjem frå

dette fjellområdet. Dei utgjer eit unikt tilfang til norsk vassdragsnatur. Vassdragsnaturen er storslagen, vill og vakker med ei rekke kvartærgeologiske former.

Is- og vasskapte interessante område finn du t.d. ved Sponghøi og Vesleskjervdalen.

Stor variasjon

Reinheimen har stor variasjon i vegetasjonen. Dette skuldast varierende geologi, høgde over havet og klima. Området har ein artsrik fauna.

I dei høgastliggende fjellområda er det lite vegetasjon. Ur og blokkhav er tilgrodd med steinlav. I austlege område finn du tørre og næringsfattige hei- og rabbesamfunn.

Her er dei viktigaste vinterbeita til reinen. Lenger vest er det frodigare med snøleier og meir gras og urtar. Dette er viktige sommarbeite både for rein og sau. Ved Slådalsvegen lengst aust i området finn du ein artsrik og svært interessant kalkkrevjande fjellflora. Berre dei aller beste klassiske «plantefjella» i Sør-Noreg kan oppvise eit større mangfald med fleire sjeldsynte artar.

Dyreliv

Reinheimen har ein artsrik fauna. Området er eitt av dei beste og mest produktive villreinområda i landet, med høge vekter og stor kalvetilvekst. Villreinen finn gode beiteområde i Reinheimen gjennom heile året. Det er få større inngrep i området, og liten ferdsel som forstyrr reinen.

Ta omsyn til reinen om du skulle gå deg på ein flokk. Set deg ned og lat dyra passere forbi deg, eller trekk unna og gå rundt på minst 4-500 meters avstand. Unngå at dyra får lukta på deg, gå på den sida av dyra som vinden bles mot! Jerven har kome attende til dette høgfjellsområdet, og ynglar årvisst her. Reinheimen har også stor verdi for truga fuglearter i Noreg. Du kan

sjå kongeørn og jaktfalk spreidd i området. Hekkeplassane til desse er sårbare for forstyrring.

Andre typiske høgfjellsartar er fjellerke, bergand, havelle, svartand, fjæreplytt, boltit og myrsnipe. Ved Råkåvatnet og Leirungvatnet er det funne opp mot 20 artar av hekkande våtmarksfugl. Store delar av verneområdet er viktige område for rype. Fjellrypa er knytt til dei høgastliggende områda, medan lirypa har leveområda sine i bjørkeskogbeltet i lågfjellet.

Historie

Folket i bygdene rundt Reinheimen har vore nær knytt til fjellet, og i dalane inn mot nasjonalparken finst fleire setermiljø. Utnytting av beiteressursane til sau og storfe er framleis viktig.

I skandinavisk samanheng er Reinheimen eitt av dei viktigaste områda for kulturminne etter jakt og fangst frå jernalder og middelalder. Spor etter veidemannskulturen er synleg ei rekke stader i fjellet, og her kan du t.d. studere fangstgroper, bogesteller og kilometer lange fangst system for rein. Villreinen vart også drive uti vatn for å bli fanga der.

Fangstgrop i Finndalsfjellet. Foto: Per Jordhøy. I området finst over tusen kulturminne knytt til fangst på rein. I tillegg kjem fleire falkefangarlegg og andre fangstminne. Side om side med dei forhistoriske kulturminna finn ein jakt- og fiskebuer frå dei siste hundreåra.

Trekkrutene til villreinen er lite endra, og dyra passerer framleis dei gamle fangstsystema. Dette gjer at vi lettare kan forstå kulturminna knytt til jakt og fangst.

Jakta på villrein skjer også i dag og er ein ti-tusenårlig uavbroten tradisjon. Jakt og fangst er viktige tema i den lokale forteljartadisjonon i bygdene rundt Reinheimen.

Kilde: Miljødirektoratet.no

HVEM ER MERKEHÅNDBOKA FOR?

Målgruppen for Merkehåndboka er friluftslivsorganisasjoner, lag, foreningar, kommuner, friluftsråd, fylkeskommuner, reiselivsdestinasjoner med mer, kort sagt alle som tilrettelegger for naturvennlig ferdsel, uavhengig om målet er et lavterskeltilbud i nærmiljøet, en rute for vandring i fjellet eller langs kysten eller for å presentere perlene ved en reiselivsdestinasjon.

Hvem står bak Merkehåndboka?

Merkehåndboka er et omforent resultat av bredt samarbeid mellom friluftslivsorganisasjoner, reiselivet og offentlige myndigheter og kombinerer den tidligere «Merkehåndboka» (2009) utgitt av Den norske Turistforening (DNT), Friluftsrådernes Landsforbund (FL) og Forbundet Kysten (KYSTEN) og «Skilting og gradering av turløyper og andre aktivitetstilbud i naturen» (2011) utgitt av Innovativ Fjellturisme AS (IFT).

Det ligger i vår natur

Pb. 250, 6001 Ålesund – tlf. 70 12 58 04 – info@aast.no – www.aast.no

Ålesund-Sunnmøre Turistforening

